

Законодавство України про нотаріат XIX - XXI століть.

Збірник нормативно-правових актів

ТОМ II

Положення про державний нотаріат, 1923 р.

Положення про судоустрій УСРР, 1925 р.

Нотаріяльне Положення, 1925 р.

Інструкція по нотаріату, 1926 р.

**Такса оплати нотаріальних чинностей і правила
справляння нотаріальних зборів, 1925 р.**

Положення про державний нотаріат, 1944 р., 1956 р., 1964 р.

Закон УРСР «Про державний нотаріат», 1974 р.

**Інструкції про порядок вчинення нотаріальних дій,
1975 р., 1994 р., 2002 р.,**

Закон України «Про нотаріат» та ін.

УДК 347.961(477)''18/20''(094.9)

3-19

Укладачі і авторський колектив:

Журавльов Дмитро Володимирович,

доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України,

Коротюк Оксана Вікторівна,

доктор юридичних наук, приватний нотаріус

Київського міського нотаріального округу,

Чижмарь Катерина Іванівна,

доктор юридичних наук, доцент, Заслужений юрист України.

3-19 Законодавство України про нотаріат XIX – XXI століть: збірник нормативно-правових актів / Д. В. Журавльов., О. В. Коротюк, К. І. Чижмарь., – К. : ОВК, 2021. – Т. II. – 798 с.

ISBN 978-617-7931-07-1

ISBN 978-617-7931-08-8 (П т.)

Дана книга являє собою зібрання нормативно-правових актів – законодавства України про нотаріат XIX-XXI століть. Надана загальна характеристика представлених нормативних документів.

Видання розраховано на вчених, юристів, викладачів, аспірантів, докторантів і студентів вищих навчальних закладів, а також може бути корисним широкому колу осіб, які цікавляться історією законодавства України про нотаріат.

Усі права захищені.

Без письмового дозволу видавництва забороняється відтворення цієї книги повністю або частково будь-якими способами та в будь-якій формі, у тому числі в мережі Інтернет.

© Журавльов Д. В., Коротюк О. В.,
Чижмарь К. І., зібрання, 2021

© Коротюк О. В., загальна
характеристика основних положень
законодавства України про нотаріат
XIX – XXI століть, 2021

© ОВК, 2021

ISBN 978-617-7931-08-8 (П т.)

ЗМІСТ

Положення про державний нотаріят, 1923 р.	17
Положення про судоустрій УСРР, 1925 р.	26
Поділ I. Засади.	26
Розділ I.	26
Поділ II. Про народній суд.	32
Розділ II. Про райони та камери народнього суду.	32
Розділ III. Про порядок обрання, дотермінового відкликання, переміщення, усунення й тимчасового відсторонення народніх суддів та про додаткових народніх суддів.	33
Розділ IV. Про народніх засідателів й порядок закликання їх до виконання судових обов'язків.	35
Розділ V. Про трудові сесії народнього суду.	38
Поділ III. Про округові суди.	40
Розділ VI. Про склад округового суду.	40
Розділ VII. Про функції голови, його заступників і пленуму округового суду.	43
Розділ VIII. Про склад судових та розпорядчих засідань округового суду, про порядок виклику до округового суду народніх засідателів і про склад дисциплінарної колегії округового суду.	47
Поділ IV. Про Найвищий Суд.	48
Розділ IX. Про склад Найвищого Суду.	48
Розділ X. Про Голову Найвищого Суду, його заступника та членів Найвищого Суду.	49

Розділ XI. Про Президію й пленарні засідання Найвищого Суду.....	51
Розділ XII. Про колегії Найвищого Суду	56
Поділ V. Про Державну Прокуратуру	58
Розділ XIII.....	58
Поділ VI. Про слідчих.	64
Розділ XIV.....	64
Поділ VII. Про колегії оборонців.	66
Розділ XV.....	66
Поділ VIII. Про Державний Нотаріят.	74
Розділ XVI.	74
Поділ IX. Про судових виконавців.....	77
Розділ XVII.....	77
Поділ X. Про судових перекладачів.....	78
Розділ XVIII.....	78
Поділ XI. Про інститути науково-судової експертизи.....	79
Розділ XIX.	79
Поділ XII. Про порядок дисциплінарної відповідальности робітників юстиції.	82
Розділ XX.....	82
Нотаріальне Положення, 1925 р.	88
Інструкція по нотаріату, 1926 р.	99
Розділ I. Органи догляду за нотаріальними установами.....	99
Розділ II. Організація нотконтор.	101
Розділ III. Утримання нотаріальних контор.	104

Розділ IV. Книги нотаріальних контор.....	104
Розділ V. Оплати нотаріальних чинностей.....	107
Розділ VI. Чинності нотконтор в разі якщо виявиться, що недодержано правил статуту гербової оплати.	109
Розділ VII. Порядок переведення нотаріальних чинностей нотконторами.	109
Розділ VIII. Порядок видачі виписок з нотаріальних книг і копій актів та інших документів.	116
Розділ IX. Укладення заповітів.....	117
Розділ X. Прийняття до протесту та протест векселів.....	119
Розділ XI. Порядок вчинення правочинів про перевласнення та заставу приватновласницьких морських торговельних суден.....	124
Розділ XII. Скарги на чинності нотарів.....	125
Розділ XIII. Порядок зносин нотаріальних органів з НКЮ та порядок подання звітності по нотаріату.	126
Такса оплати нотаріальних чинностей і правила справляння нотаріальних зборів, 1925 р.....	128
Постанова Ради Народних Комісарів УРСР від 27 грудня 1940 р. N 1761 «Про поліпшення організації державного нотаріату УРСР».....	136
Положення про державний нотаріат Української РСР, 1944 р.....	138
Розділ I. Організація нотаріальних органів.....	139
Розділ II. Функції нотаріальних органів.....	141
Розділ III. Основні правила діяльності нотаріальних органів.....	143
Перелік документів, на підставі яких вчиняються нотаріальні виконавчі написи на стягнення грошей на майна, 1944 р.....	145

Постанова Ради Міністрів Української РСР від 18 листопада 1948 р. N 2712 «Про обов'язкове нотаріальне посвідчення договорів про відчуження будівель у сільських місцевостях».....	156
Постанова Ради Міністрів Української РСР від 13 липня 1950 року N 2077 «Про затвердження мережі нотаріальних контор по Українській РСР».....	158
Додаток – Мережа нотаріальних контор Української РСР	159
Положення про державний нотаріат Української РСР, 1956 р.	176
Положення про Державний нотаріат Української РСР, 1964 р.	194
Розділ I. Організація і керівництво діяльністю державних нотаріальних контор.	194
Розділ II. Функції державних нотаріальних контор і органів, які вчиняють нотаріальні дії.	196
Розділ III. Загальні правила діяльності державних нотаріальних контор.	199
Розділ IV. Окремі види нотаріальних дій.	201
Розділ V. Видання інструкцій про порядок вчинення нотаріальних дій.	213
Перелік документів, на підставі яких вчиняються нотаріальні виконавчі написи на стягнення грошей і майна, 1964 р.....	213
Закон Української Радянської Соціалістичної Республіки «Про державний нотаріат» від 25 грудня 1974 року N 3378-VIII	231
Розділ I. Загальні положення.	231
Розділ II. Нотаріальні дії, вчинювані державними нотаріальними конторами та іншими органами.	237
Розділ III. Правила вчинення нотаріальних дій.	241

Глава 1 Загальні правила вчинення нотаріальних дій.....	241
Глава 2. Посвідчення угод.....	250
Глава 3. Вжиття заходів до охорони спадкового майна.....	253
Глава 4. Видача свідоцтв про право на спадщину.	256
Глава 5. Видача свідоцтв про право власності на частку в спільному майні подружжя.....	257
Глава 6. Видача свідоцтв про придбання жилих будинків з прилюдних торгів.	258
Глава 7. Накладення заборони відчуження жилого будинку.	259
Глава 8. Засвідчення вірності копій документів і виписок з них, справжності підписів і вірності перекладів.	260
Глава 9. Посвідчення фактів.	262
Глава 10. Передача заяв громадян, державних установ, підприємств і організацій, колгоспів та інших кооперативних і громадських організацій.....	263
Глава 11. Прийняття в депозит грошових сум і цінних паперів.....	264
Глава 12. Вчинення виконавчих написів.....	265
Глава 13. Вчинення протестів векселів, пред'явлення чеків до платежу і посвідчення неоплати чеків.....	267
Глава 14. Прийняття документів на зберігання.	267
Глава 15 Вчинення морських протестів.....	268
Розділ IV. Застосування законодавства про державний нотаріат до іноземців і осіб без громадянства. Застосування законодавства іноземних держав. Міжнародні договори і угоди іноземців.	269
Інструкція про порядок вчинення нотаріальних дій державними нотаріальними конторами Української РСР від 31 жовтня 1975 р. № 45/5	273

Розділ I. Загальні положення	273
Розділ II. Загальні правила вчинення нотаріальних дій	276
Розділ III. Правила вчинення окремих видів нотаріальних дій	290
Глава I. Посвідчення угод	290
Глава II. Вжиття заходів до охорони спадкового майна	330
Глава III. Видача свідоцтва про право на спадщину	338
Глава IV. Видача свідоцтв про право власності на частку в спільному майні подружжя	347
Глава V. Видача свідоцтв про придбання жилих будинків (частин будинків) з прилюдних торгів	350
Глава VI. Накладення заборони відчуження жилого будинку	351
Глава VII. Засвідчення вірності копій документів і виписок з них	353
Глава VIII. Засвідчення справжності підпису на документах	354
Глава IX. Засвідчення вірності перекладу документа з однієї мови на іншу	356
Глава X. Посвідчення факту, що громадянин є живим	357
Глава XI. Посвідчення факту перебування громадянина в певному місці	357
Глава XII. Посвідчення тотожності громадянина з особою, зображеною на фотографічній картці	358
Глава XIII. Посвідчення часу пред'явлення документа	358
Глава XIV. Передача заяв громадян, державних установ, підприємств і організацій, колгоспів та інших кооперативних і громадських організацій	359

Глава XV. Прийняття в депозит грошових сум і цінних паперів.	360
Глава XVI. Вчинення виконавчих написів.	362
Глава XVII. Вчинення протестів векселів, пред'явлення чеків до платежу і посвідчення неоплати чеків.	365
Глава XVIII. Прийняття документів на зберігання.	367
Глава XIX. Вчинення морських протестів.	368
Розділ IV. Застосування законодавства про державний нотаріат до іноземців і осіб без громадянства. Застосування законодавства іноземних держав. Міжнародні договори і угоди.	369
Закон України «Про нотаріат» від 02 вересня 1993 року N 3426-XII.	378
Розділ I. Нотаріат в Україні.	378
Глава 1. Загальні положення.	378
Глава 2. Державні нотаріальні контори і державні нотаріальні архіви.	385
Глава 3. Приватна нотаріальна діяльність.	387
Розділ II. Повноваження щодо вчинення нотаріальних дій.	390
Розділ III. Правила вчинення нотаріальних дій.	396
Глава 4. Загальні правила вчинення нотаріальних дій.	396
Глава 5. Посвідчення угод.	402
Глава 6. Вжиття заходів до охорони спадкового майна.	405
Глава 7. Видача свідоцтв про право на спадщину.	408
Глава 8. Видача свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя.	409
Глава 9. Видача свідоцтва про придбання жилих будинків з прилюдних торгів.	410

Глава 10. Накладання заборони відчуження нерухомого майна.	411
Глава 11. Засвідчення вірності копій документів і виписок з них, справжності підписів і вірності перекладу.	412
Глава 12. Посвідчення фактів.	413
Глава 13. Прийняття в депозит грошових сум і цінних паперів.....	415
Глава 14. Вчинення виконавчих написів.....	415
Глава 15. Вчинення протестів векселів, пред'явлення чеків до платежу і посвідчення неоплати чеків.	417
Глава 16. Вчинення морських протестів.....	418
Глава 17. Прийняття документів на зберігання.	418
Розділ IV. Застосування законодавства іноземних держав. Міжнародні договори.	419
Інструкція про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України від 14 червня 1994 року №18/5	421
Розділ I. Загальні положення.	422
Розділ II. Загальні правила вчинення нотаріальних дій.	426
Розділ III. Правила вчинення окремих видів нотаріальних дій.	439
Глава 1. Посвідчення угод.....	439
Глава 2. Вжиття заходів до охорони спадкового майна.....	469
Глава 3. Видача свідоцтва про право на спадщину.....	477
Глава 4. Видача свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя.....	486
Глава 5. Видача свідоцтва про придбання жилих будинків з прилюдних торгів.	489

Глава 6. Накладання заборони відчуження нерухомого майна.	490
Глава 7. Засвідчення вірності копій документів і виписок з них.	491
Глава 8. Засвідчення справжності підпису на документах.	492
Глава 9. Засвідчення вірності перекладу.	493
Глава 10. Посвідчення фактів.	494
Глава 11. Прийняття в депозит грошових сум і цінних паперів.	496
Глава 12. Вчинення виконавчих написів.	497
Глава 13. Вчинення протестів векселів. Пред'явлення чеків до платежу і посвідчення неоплати чеків.	500
Глава 14. Вчинення морських протестів.	502
Глава 15. Прийняття документів на зберігання.	503
Розділ IV. Застосування законодавства іноземних держав. Міжнародні договори.	504
Інструкція про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України від 03 березня 2004 року № 20/5	513
Глава I. Загальні положення.....	514
Глава II. Загальні правила вчинення нотаріальних дій.	521
Глава III. Правила вчинення окремих видів нотаріальних дій.	538
Розділ 1. Основні правила посвідчення правочинів.....	538
Розділ 2. Посвідчення правочинів щодо розпорядження часткою нерухомого майна в спільній власності.....	551
Розділ 3. Загальні правила посвідчення правочинів про відчуження житлового будинку, садиби, квартири, дачі, садового будинку, гаража, земельної ділянки, іншого нерухомого майна.	557

Розділ 4. Посвідчення договорів про відчуження об'єктів незавершеного будівництва.	564
Розділ 5. Посвідчення договорів ренти.	565
Розділ 6. Посвідчення договорів довічного утримання (догляду) та договорів про надання утримання.	566
Розділ 7. Посвідчення договорів застави (іпотеки).	569
Розділ 8. Посвідчення договорів про приватизацію майна державних підприємств.	576
Розділ 9. Посвідчення договорів найму або позижки будівлі, іншої капітальної споруди (їх окремих частин), найму (оренди) або позижки транспортних засобів.	576
Розділ 10. Посвідчення договорів найму (оренди) житла для проживання.	578
Розділ 11. Посвідчення договорів оренди земельних ділянок.	580
Розділ 12. Посвідчення договорів управління майном.	582
Розділ 13. Посвідчення шлюбного договору.	585
Розділ 14. Посвідчення договорів про відчуження транспортних засобів, інших самохідних машин і механізмів.	587
Розділ 15. Посвідчення договорів доручення.	588
Розділ 16. Посвідчення довіреностей.	589
Розділ 17. Посвідчення заповітів.	593
Розділ 18. Посвідчення угод між подружжям, батьками дитини, а також особами, які проживають однією сім'єю.	600
Розділ 19. Встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, а також фізичної особи, місце перебування якої невідоме.	603
Розділ 20. Вжиття заходів до охорони спадкового майна.	604

Розділ 21. Видача свідоцтва виконавцю заповіту.	612
Розділ 22. Видача свідоцтва про право на спадщину.	613
Розділ 23. Посвідчення спадкових договорів.	625
Розділ 24. Видача свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя.	626
Розділ 25. Видача свідоцтва про придбання арештованого нерухомого майна, а також заставленого майна з публічних торгів (аукціонів). Видача свідоцтва про придбання нерухомого майна, що є предметом іпотеки.	629
Розділ 26. Накладання заборони відчуження нерухомого та рухомого майна.	631
Розділ 27. Засвідчення вірності копій (фотокопій) документів і витягів з них.	636
Розділ 28. Засвідчення справжності підпису на документах.	637
Розділ 29. Засвідчення вірності перекладу.	639
Розділ 30. Посвідчення фактів.	639
Розділ 31. Прийняття в депозит грошових сум і цінних паперів.	641
Розділ 32. Вчинення виконавчих написів.	643
Розділ 33. Вчинення протестів векселів. Пред'явлення чеків до платежу і посвідчення неоплати чеків.	648
Розділ 34. Вчинення морських протестів.	651
Розділ 35. Прийняття документів на зберігання.	652
Розділ 36. Застосування законодавства іноземних держав. Міжнародні договори.	653
Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України від 22.02.2012 р. №296/5	663

I. Загальні положення.....	665
Глава 1. Місце вчинення нотаріальної дії.....	665
Глава 2. Строки вчинення нотаріальної дії.....	666
Глава 3. Установлення особи, яка звернулась за вчиненням нотаріальної дії.....	666
Глава 4. Визначення обсягу цивільної дієздатності фізичної особи, перевірка повноважень представника фізичної особи.....	667
Глава 5. Перевірка цивільної правоздатності та дієздатності юридичної особи, перевірка повноважень представника юридичної особи.....	669
Глава 6. Установлення волевиявлення та дійсних намірів особи при вчиненні нотаріальних дій.....	670
Глава 7. Витребування відомостей і документів, необхідних для вчинення нотаріальної дії.....	670
Глава 8. Вимоги до документів, що подаються для вчинення нотаріальної дії.....	674
Глава 9. Порядок викладення текстів та підписання посвідчуваних правочинів, заяв та інших документів.....	675
Глава 10. Посвідчувальні написи нотаріуса.....	677
Глава 11. Реєстрація нотаріальної дії та визнання її вчиненою.....	677
Глава 12. Виконавча сила нотаріального документа.....	678
Глава 13. Відмова у вчиненні нотаріальної дії.....	678
Глава 14. Оскарження нотаріальної дії або відмови у вчиненні нотаріальної дії.....	680
Глава 15. Заходи, що вживаються нотаріусом при виявленні порушення законодавства.....	680
Глава 16. Оплата за вчинення нотаріальних дій.....	680

II. Порядок вчинення окремих видів нотаріальних дій.	681
Глава 1. Основні правила посвідчення правочинів.	681
Глава 2. Посвідчення правочинів про відчуження та заставу майна.	690
Глава 3. Посвідчення заповіту, внесення змін до нього та його скасування.	710
Глава 4. Посвідчення довіреностей, припинення та скасування довіреностей.	715
Глава 5. Інші правочини.	719
Глава 6. Посвідчення фактів.	727
Глава 7. Засвідчення вірності копій документів і витягів з них, засвідчення справжності підписів на документах.	729
Глава 8. Засвідчення вірності перекладу.	732
Глава 9. Вжиття заходів щодо охорони спадкового майна.	733
Глава 10. Видача свідоцтв про право на спадщину.	741
Глава 11. Видача свідоцтв про право власності на частку в спільному майні подружжя.	757
Глава 12. Видача свідоцтв про придбання майна з прилюдних торгів (аукціонів).	760
Глава 13. Видача свідоцтв про придбання майна з прилюдних торгів (аукціонів), якщо вони не відбулися.	763
Глава 14. Видача свідоцтва виконавцю заповіту.	763
Глава 15. Накладання та зняття заборони щодо відчуження нерухомого майна (майнових прав на нерухоме майно) і транспортних засобів, що підлягають державній реєстрації.	769
Глава 16. Вчинення виконавчих написів.	773
Глава 17. Вчинення протестів векселів.	778

Глава 18. Вчинення морських протестів.....	784
Глава 19. Прийняття на зберігання документів.	785
Глава 20. Передача заяв.	786
Глава 21. Прийняття у депозит грошових сум та цінних паперів.	788
Глава 22. Видача дубліката документа.....	795

Нормативне виробничо-практичне видання

Укладачі і авторський колектив:

Журавльов Дмитро Володимирович,
доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України,

Коротюк Оксана Вікторівна,
доктор юридичних наук, приватний нотаріус
Київського міського нотаріального округу,

Чижмарь Катерина Іванівна,
доктор юридичних наук, доцент, Заслужений юрист України.

**Законодавство України про нотаріат XIX – XXI ст.
Збірник нормативно-правових актів
ТОМ II**

Положення про державний нотаріат, 1923 р.

Положення про судоустрій УСРР, 1925 р.

Нотаріальне Положення, 1925 р.

Інструкція по нотаріату, 1926 р.

**Такса оплати нотаріальних чинностей і правила
справляння нотаріальних зборів, 1925 р.**

Положення про державний нотаріат, 1944 р., 1956 р., 1964 р.

Закон УРСР «Про державний нотаріат», 1974 р.

**Інструкцій про порядок вчинення нотаріальних дій,
1975 р., 1994 р., 2002 р.,**

Закон України «Про нотаріат» та ін.

Оригінал-макет виготовлено

Видавництвом «ОВК».

Комп'ютерна верстка – Л. М. Менчинська

Підписано до друку 26.05.2021 р. Формат 60 x 90 1/16.

Папір газетний. Гарнітура Times.

Ум. друк. арк. 46,38. Обл.-вид. арк. 48,02.

Тираж 1000 прим. Зам. № 43/06. Ціна договірна.

Видавництво «ОВК»

04212, м. Київ, вул. Зої Гайдай, буд. 5,

тел. 044-428-01-74, e-mail: office@owk.com.ua,

сайт: <http://owk.com.ua>

(Свідчення про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції – серія ДК № 4570 від 17.06.2013 року)

Віддруковано:

Друкарня ТОВ «Основа-Принт Плюс»

Україна, 07416, Київська обл., Броварський р-н,

с. Погреби, вул. Завбирська 15-б

E-mail: osnovaprintplus@ukr.net

Тел. 050-351-0727